

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Abbas

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

S U M M A VNDECIM PARTIVM RESOLUT. MORAL.

R. P.

ANTONINI DIANA CLERICI REGVLARIS.

ABBAS.

ABBAS
Sacerdos, &
benedictus
potest.

Hoc nomen, *Abbas*,
est nomen jurisdic-
tionis cum digni-
tate. De ejus origi-
ne vide Tamburi-
num *de jure Abb. c. 1.*

Disp. 1. initio, in qua per totam multa con-
gerit de *Abbatum* appellatione. Et sig-
nante *q. 6.* observat, *Abbat*, *Sacerdo-*
tes & *benedictos* in favorabilibus veni-
re nomine Pontificum, quia participant
Episcoporum insignia, baculum, mi-
tram, &c. habentque aliquam Episco-
palem ordinis potestatem.

Consecrare
Altaria, &
Calices
Benedicere
vasa, & ve-
ster sacra.
Etiam alia-
rum Eccle-
siarum.

2. In primis ergo *Abbas* *Sacerdos*,
& *benedictus* consecrare potest *Altaria*,
& *calices*, *benedicere campanas*, *pyxides*,
& alia vasa sacra sue *Ecclesie*; *Aliarum*
Ecclesiarum de jure communi
non potest: *Suarez de relig. tom. 4. lib. 2. c.*
30. num. 8. cum aliis. Potest tamen ratio-
ne consuetudinis fundatæ in privilegiis
Innocent. VIII. Urbani II. & Pauli III.
de quibus *Barbosa de potest. Episcop. p. 2.*
alleg. 26. num. 36. Sic declaravit *Sacra*
Congregatio anno 1614. apud *Naldum*
v. Abbatum. 4. Etiam quoad eas bene-
dictiones, quæ unctiorem requirunt, si
alii ad id privilegium habeat, ut habet
Abbat *Regulares*; &c. *p. 13. tr. 2. resol. 15.*

Summa Diana.

3. Hoc autem privilegio (sicut & aliis nonnullis) non gaudent alii Religionum Prælati, etiam communicantes: quia *Abbat* *benedicuntur*, & habent in suis domibus jurisdictionem quasi Episcopalem, quam alii Prælati non habent: *tom. 2. q. 40. art. 4. Ibid. §. Notandum.* Hoc autem procedit de benedictionibus, requirentibus unctiorem: nam alii Prælati quicumque præstare possunt, etiam corporaliū, & vasorum sacrorum, etiam aliarum Ecclesiarum, ut *Suarez loc. cit.*

In quo, quæ-
tum ad ea,
quæ unctio-
nem requi-
runt non co-
municat aliis
Religionum
Prælati.

4. Deinde, *Abbat* *concedere* pos-
sunt suis subditis *Regularibus* *dimissorias*,
ut ordinentur: *Subditis* autem *lai-*
cis, vel *clericis*, secundum *Tamburi-*
num tom. 2. disp. 2. q. 26. num. 1. non pos-
sunt, nisi sint ordinarii privative quoad
Episcopum, & habeant jus visitandi, &
synodum congregandi. Secundum *Vil-*
lalobos tom. 1. tract. 11. differt. 9. num. 4.
& alios, possunt, etiam si tale jus non ha-
beant, nam his *dimissorias* non potest
concedere Episcopus, cum non sint ejus
subditi; *part. 3. tom. 2. resolut. 95. & part. 4.*
tom. 4. resolut. 147. in fine.

Potest etiam
concedere
dimissorias
ad ordines
suis subditis.
Etiam lai-
cis.

5. Tertio, potest *Abbas* conferre mi-
nores *Ordines* suis subditis *Regulari-*
bus, *part. 5. tract. 13. res. 93. & p. 7. tr. 11.*
res. 42. Non tamen *Novitiis*, *Sanc. h. l. 6.*
summ. c. 10. in fine idque probabilius est
contra *Laym. l. 5. tr. 9. c. 9. & alios*: quia hi

Et confere
consura, &
minores or-
dines suis
subditis non
autem aliis
etiam cum

A non

*An missarius
us Ordina-
rii.*

non censentur illius subditi, nisi ad pro-
bationem. p. 11. tr. 2. miscell. ref. 30. Nec
aliis sive Regularibus, sive secularibus,
non sibi subditis, etiam habentibus di-
missorias à suis Ordinariis, ex novissimo
Decreto S. Congreg. Card. Concil. Trid.
Interp. die 23. Novemb. 1641. In quo tam
concedentes prædictas dimissorias,
quàm ordinantes, suspenduntur à colla-
tione Ordinum, præter alias poenas ar-
bitrio ejusdem Congregat. reservatas, p.
7. tr. 11. resol. 42.

*An vero alii
qui Abbates
possint con-
ferre majores
ordines,
controverti-
tur inter
D.D.*

Unde corrumpit, quæ alias probabili-
ter docuit Henriquez lib. 14. cap. 18. n. 2.
in glof. lit. P. & ego ipse. p. 7. tr. 10. resol.
42. & tract. 13. resol. 93. & novissimè P.
Leone de cens. resolut. 6. num. 18. & seqq.
Temerarium verò est, quod docet Bru-
no Chassaing de privil. regular. p. 2. tr. 7.
c. 2. scilicet, Abbates adhuc posse con-
ferre Ordines, ante aetatem à Tridenti-
no requisitam tam suis religiosis, quam
aliis secularibus, aut regularibus non
subditis, &c. est enim manifestè contra
decretum S. Congregationis relatum p.
7. tr. 11. resol. 42. prout fusius p. 11. tract. 2.
miscell. ref. 17.

60 Petes: An aliqui Abbates possint
conferre suis subditis ordines Majores?

Resp. Magnam esse inter Doctores
altercationem. Affirmant Caramuel in
Regulam D. Benedicti cap. 62. & plurimi
alii. Negat Candidus cum pluribus à
se citatis, tom. 4. disquis. 4. art. 3. dub. 20.
Resolutio petenda, & expectanda à Sa-
cra Congregatione p. 7. tr. 11. resol. 42. §.
Sed an. Quidquid autem sit de potestate
concessa (ut putatur) Abbati Cisterci-
ensi, & quatuor primis ejusdem Ordinis
Abbatibus, jam non usu desit: Navar.
lib. 3. cons. 14. de regular. edit. 2. Vasq.
Laym. tr. 9. c. 7. n. 4. & licet adhuc perse-
veraret privilegium, non communicaretur
aliis Abbatibus. p. 11. tr. 2. miscell. ref. 40.

7. Petes iterum: An Abbates, & Præ-
lati similes gaudeant facultate data Epi-
scopis à Tridentino sess. 24. de refor. c. 6.
circa censuras, & casus Papales occul-
tos? Respondeo id inter D.D. utrinque
probabiliter controversi. p. 4. tract. 4. ref.
232. & p. 2. tr. 20. ref. 4.

*Abbas &
similis Præ-
lati an gau-
deant privi-
legio Episco-
porum.*

8. Abbates habentes jura Episcopalia,
posse in suis domibus habere oratorium,
& in eo celebrare, vel audire Missam,
posset aliquis adducto simili ex Joannis
B. Ciarlini opinione asserere. Quia scilicet
privilegium immunitatis Episcopalis
Palatii, habet locum in Palatiis Præla-
torum qui jura Episcopalia, & territo-
rium distinctum habent; quippe ab Epi-
scopalis in omnibus æquiparantur, ac ab
illis sola consecratione differunt. San-
chez de matrim. lib. 8. disp. 2. n. 12. Quin-
imo decreta Tridentini habere locum in
his Prælatibus habentibus jura Episcopa-
lia tradit ex Riccio Belletus.

*An possint
in suis domi-
bus habere
oratorium,
ac in eccle-
siis.*

9. Sed negativa sententia prorsus est
tenenda ex praxi & consuetudine. Nam
in cap. quoniam, de privil. in 6. sub nomi-
ne Episcopi non intelliguntur Prælati
habentes jura Episcopalia sed solum ve-
rè & propriè Episcopi. Sic Trullench.
p. 9. tract. 1. resol. 48.

*Negativa
sententia ten-
nenda.*

ABBATISSA.

1. Abbatissa non habet potestatem
spiritualem in Moniales, sed so-
lum domesticam, quam habet materfa-
milias, & idè non potest præcipere ali-
quid sub pœna excommunicationis: sunt
enim mulieres incapaces jurisdictionis
ecclesiasticæ, ex c. novæ, de pen. & remiss.
ita ut ex D. Thom. in 4. q. 1. art. 1. dub. 39.
q. 3. ad 4. nec Summus Pontifex possit
illis committere hanc potestatem, quod
etiam docet Coninch de sacr. dis. 13. dub.
3. n. 35. quicquid contra sentiat Cornejo
in 3. p. tr. 5. dis. 2. dub. 3. Probabilius item
est, nec posse præcipere in virtute obe-
dientiæ, sicut possunt Prælati regulares:
sed tantùm imponere præcepta instar ma-
trisfamilias, quæ ad Monasterii pacem, &
domesticam gubernationem conducunt,
quæ præcepta obligant juxta levitatem,
aut gravitatem materiæ, sicut etiam
præcepta parentum. Ita Sanchez sum. 10.
2. h. 6. cap. 1. n. 21. & alii contra Rodriquez
sum. 10. 1. cap. 3. n. 9. cujus etiam sententia
est probabilis. p. 5. tr. 9. ref. 16.

*Abbatissa non
habet juris-
dictionem
spiritualem
in Moniales,
unde non po-
test, cu præcipi-
tate sub ex-
communicatione.*

*Neque in
virtute obe-
dientiæ.*

2. In Abbatissam, & Priorissam eligi
potest.

*Abbatissa
potest.*